

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การส่งเสริมบทบาทของโซเชียลมีเดีย
ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ
ด้านการต่างประเทศ

จัดทำโดย นางสาวมารินี สุวรรณโมลี
รหัส 92014

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2563
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การส่งเสริมบทบาทของโซเชียลมีเดีย
ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ
ด้านการต่างประเทศ

จัดทำโดย นางสาวมารินี สุวรรณโมลี
รหัส 92014

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2563

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรมของสำนักงาน ก.พ.

ดร.นันทิ จิตสว่าง
อาจารย์ที่ปรึกษา

นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันโซเซียลมีเดียเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยอย่างมาก ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 เพื่อรับมือกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 และกำหนดมาตรการป้องกันการระบาด การรักษาพยาบาล ตลอดจนการเยียวยาและฟื้นฟูประเทศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการไทย

กระทรวงการต่างประเทศเผชิญความท้าทายในการปฏิบัติงาน เพราะไม่สามารถเดินทางเข้าร่วมการประชุมเจรจาระหว่างประเทศ จัดประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย หรือมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมในระดับต่าง ๆ กับต่างประเทศ การใช้สื่อโซเซียลมีเดียเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสูงในการปฏิบัติราชการด้านการต่างประเทศ โดยจำแนกการใช้ประโยชน์ของโซเซียลมีเดียได้เป็นสองส่วนคือ ใช้สื่อสารภายในองค์กรและใช้สื่อสารภายนอกองค์กร รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้มุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้โซเซียลมีเดียเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการต่างประเทศโดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน ปรับปรุงและพัฒนาการใช้ช่องทางการสื่อสารรวมทั้งการบริหารงานด้านการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ซึ่งการจัดทำรายงานฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจากความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากวิทยากรประจำหลักสูตรทุกท่าน และที่สำคัญคือ การได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.นันทิ จิตสว่าง อาจารย์ที่ปรึกษา และนายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และชี้แนะแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของการจัดทำรายงานอย่างใกล้ชิด

นอกเหนือจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาและวิทยากร ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้บริหารกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่โครงการ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้ให้ความร่วมมือให้สัมภาษณ์และเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการสื่อสารของกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้มีประสิทธิภาพและความมั่นคงปลอดภัย

หากรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ และหากรายงานการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใด ผู้ศึกษาจะรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการนำไปใช้ประโยชน์

นางสาวมารินี สุวรรณโมลี

18 กันยายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญแผนภูมิ	จ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	7
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	8
2. ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน	10
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	10
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	14
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	22
3. แผนพัฒนาตนเอง	
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	23
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	24
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	31
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	32

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ (พ.ศ. 2561-2580)	3
ภาพที่ 2 การใช้แอปพลิเคชันทั่วโลก	10
ภาพที่ 3 สถิติการใช้โซเชียลมีเดียของคนไทยเดือนมกราคม 2563	11
ภาพที่ 4 ผบ.ทบ.สหรัฐฯ เข้ารับการตรวจเชื้อโควิด-19	15

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

หน้า

7

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

การต่างประเทศเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี โดยยึดหลักการรักษามลประโยชน์ของชาติ โลกาวัดน์และการเข้าถึงสื่อของสาธารณชนทำให้การสื่อสารด้านการต่างประเทศจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามสื่อในแต่ละช่องทางเพื่อตอบสนองกับผู้รับสารที่แตกต่างไป การทูตสาธารณะ (Public Diplomacy) เป็นการสื่อสารกับกลุ่มผู้รับในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมักให้ความสำคัญกับประเด็น “ควรสื่อข้อความใด” มากกว่าประเด็น “ควรทำอะไร” เพราะแรงกดดันที่จะ Tweet หรือส่งข้อความไปยังกลุ่มเป้าหมายในเวลาอันรวดเร็ว อย่างไรก็ดี การสื่อสารแบบทันท่วงทีไม่จำเป็นต้องใช้ในทันทีเสมอไป

ตัวอย่างความสำเร็จของการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อสื่อสารกับสาธารณชนอย่างรวดเร็ว ได้แก่ นายโดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีผู้ติดตาม Twitter กว่า 80 ล้านคน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส (Pope Francis) ก็ใช้ FaceBook และ Twitter สื่อสารโดยตรงกับคริสตศาสนิกชนเพื่อแสดงจุดยืนในประเด็นต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การคุมกำเนิด สิทธิมนุษยชน สันติภาพ ฯลฯ เช่นกัน

ภาพที่ 2 การใช้แอปพลิเคชันทั่วโลก

เว็บไซต์ We are Social ได้รายงานสรุปสถิติการใช้แอปพลิเคชันทั่วโลกพบว่า WhatsApp และ FaceBook เป็นแอปพลิเคชันที่เป็นที่นิยมมากที่สุดตามลำดับ ส่วน LINE เป็นที่นิยมในไทยและญี่ปุ่น

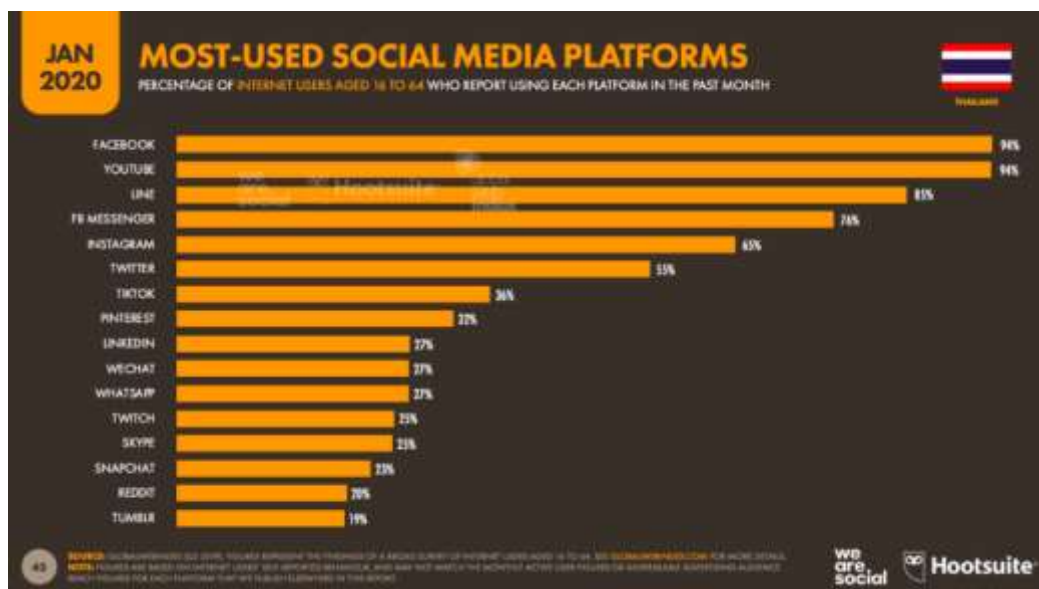
ที่มา: <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/digital-thailand-2020-we-are-social/>

ปัจจุบันโซเชียลมีเดียที่คนไทยใช้มากที่สุด คือ FaceBook อัตราการใช้ร้อยละ 95 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งหมด ตามด้วย YouTube ร้อยละ 94 LINE ร้อยละ 85 Instagram ร้อยละ 65 และ Twitter ร้อยละ 55¹³ การสื่อสารการทูตสาธารณะแบบดั้งเดิมและการใช้โซเชียลมีเดียมีความแตกต่าง

¹³ “วิเคราะห์ Digital Thailand 2020 We Are Social เป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับ 2019” สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/digital-thailand-2020-we-are-social/>

อย่างชัดเจน ในขณะที่สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ให้ข้อมูลแก่สาธารณชนฝ่ายเดียว การใช้สื่อออนไลน์ของสาธารณชนในปัจจุบันมีลักษณะ “interactive” โดยข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์และโซเชียลมีเดียต่าง ๆ นั้น สาธารณชนสามารถมีส่วนร่วมและมีแรงผลักดันจากการแสวงหาข้อมูลด้วยตนเอง

ภาพที่ 3 สถิติการใช้โซเชียลมีเดียของคนไทย เดือนมกราคม 2563

ที่มา: <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/digital-thailand-2020-we-are-social/>

สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของคนในประเทศไทยและในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก เช่น การทำงานที่บ้าน การศึกษาผ่านออนไลน์ การทำธุรกรรมต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคออนไลน์ ทำให้เกิดชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) โดยสาธารณชนอ่านข่าวสารและแสดงความคิดเห็นในโลกออนไลน์ผ่านโซเชียลมีเดียมากขึ้น

ปัจจุบันโซเชียลมีเดียเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติราชการด้านการต่างประเทศอย่างมาก มีการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจของสาธารณชนกับเหตุการณ์สำคัญ ๆ แนวโน้ม และการตัดสินใจในนโยบาย โดยผลของการใช้โซเชียลมีเดียในกิจการสาธารณะ (public affairs) ขึ้นอยู่กับบริบทซึ่งมีกระบวนการตัดสินใจทางสังคม มีรายงานศึกษาการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงการต่างประเทศที่เน้นการใช้สื่อออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินนโยบายการทูตเพื่อประชาชน และความพยายามเข้าถึงภาคประชาสังคม เพื่อลดระยะห่างและสร้างทัศนคติที่ดีต่อกระทรวงการต่างประเทศ (สุเมธ จุลชาติ, 2557) ด้านการใช้ทักษะดิจิทัล ไพฑูรย์ มหาพัฒนาภรณ์ (2558) ได้ศึกษาบทบาทของ Digital Diplomacy ในการดำเนินความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย-โปแลนด์ ส่วน ปิยะพิน นิยมฤกษ์ (2560) ได้ศึกษาการใช้ Social Media เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจด้านกงสุลและคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าการ

ต่างประเทศใช้โซเชียลมีเดียเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับสาธารณชนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งใช้ขับเคลื่อนการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ

อุปสรรคการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสถานการณ์โควิด-19

ก่อนสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 กระทรวงการต่างประเทศดำเนินงานตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ 5S ได้แก่ Security, Sustainability, Status, Standard และ Synergy โดยการเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ การหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประเทศคู่เจรจาในระดับผู้บริหาร การสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดกิจกรรมครบรอบความสัมพันธ์ทางการทูตร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และด้านวัฒนธรรมในระดับประชาชนต่อประชาชนผ่านการให้ทุนการศึกษา ทุนวิจัย หรือ การวิจัยร่วม

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการระบาด วิธีชีวิตใหม่ในการปฏิบัติราชการด้านการต่างประเทศภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คือ การทำงานที่บ้าน และการสามารถปฏิบัติงานในทุกสถานการณ์ โดยกระทรวงการต่างประเทศมีระบบที่รองรับการทำงานที่บ้านผ่านโปรแกรม E-Submission ซึ่งใช้ในการเสนอหนังสือและบันทึกเข้า-ออกของหน่วยงาน แต่ในบริบทสถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่จำกัดการเดินทางและการประชุมเจรจา ระหว่างประเทศ งานของกระทรวงการต่างประเทศยังมีความจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศใช้แอปพลิเคชัน LINE เพื่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงฯ โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียมีพลวัตมากขึ้น เพราะการทำงานที่บ้านและความจำเป็นต้องประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยไม่สะดุด

ในสถานการณ์ปกติการดำเนินความสัมพันธ์ทวิภาคีจะมีการจัดประชุมในระดับต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือ มีการเดินทางไปมาหาสู่กันหลายระดับเพื่อทำความรู้จักและหารือเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในทุกมิติ อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดในการเดินทางเพื่อเข้าร่วมประชุม หรือหารือระหว่างกันทำให้การสร้างความสัมพันธ์แบบ person to person ซึ่งมีส่วนในการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน ไม่สามารถทำได้ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ

สำหรับภูมิภาคอเมริกาเหนือ สหรัฐอเมริกาเป็นคู่ค้าอันดับที่ 3 ของไทย (รองจากจีนและญี่ปุ่น) การดำเนินความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกาช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความท้าทายสูงจากปัจจัยสำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินและส่งเสริมความสัมพันธ์กับภูมิภาคอเมริกาเหนือในทุกมิติ

ข้อจำกัดในการเดินทางทำให้การดำเนินความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกาด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมชะลอตัว เนื่องจากไม่สามารถจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ได้ เช่น ทุน Congressional Fellow ซึ่งเป็นการให้ทุนโดยมูลนิธิเอเชีย (Asia Foundation) ทุกปีแก่นักการทูตไทยไปศึกษาและอบรม รวมทั้งฝึกงานกับสมาชิกวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา การนำผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย เพื่อแลกเปลี่ยน best practice โดยเฉพาะการชี้แจงต่อภาคส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับประเด็นการค้ามนุษย์ คณะผู้แทนไทยซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่สามารถเดินทางไปสหรัฐอเมริกาเพื่อชี้แจงและปฏิสัมพันธ์กับภาคส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา ให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความคืบหน้าของการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของไทย เพราะข้อจำกัดด้านการเดินทาง จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม และมาตรการกักกันโรคของสหรัฐอเมริกา ทำให้จำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินการชี้แจง

2. การเยือนไทยของคณะผู้แทนจากภูมิภาคอเมริกาเหนือ

การที่สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สูงมาก¹⁴ และการรับรู้ของสาธารณชนไทยเกี่ยวกับสถานการณ์แพร่ระบาดในประเทศไทยคือ เชื้อไวรัสโควิด-19 มากับผู้เดินทางมาจากต่างประเทศ ทำให้สาธารณชนไทยมองว่า โอกาสที่คนซึ่งเดินทางมาจากสหรัฐอเมริกาจะนำเชื้อไวรัสโควิด-19 เข้าประเทศมีสูงมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคณะผู้แทนทางการของสหรัฐอเมริกาที่เดินทางมาประเทศไทยเพื่อกระชับความสัมพันธ์ โดยคณะผู้แทนทางการทูตซึ่งประจำการในประเทศไทยได้อ้างอนุสัญญากรุงเวียนนา ปี ค.ศ. 1961 เพื่อยกเว้นให้คณะทูตไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการกักกันโรค¹⁵ ซึ่งเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563 อาร์ชบิชอปพอล ชัง อิน-นัม เอกอัครราชทูตแห่งนครรัฐวาติกันประจำประเทศไทย ในฐานะคณะทูตได้เข้าพบหารือกับอธิบดีกรมพิธีการทูต กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อแสดงข้อห่วงกังวลต่อมาตรการใช้แอปพลิเคชันติดตามตัวหลังเดินทางเข้าประเทศไทย

¹⁴ ณ วันที่ 4 กันยายน 2563 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สหรัฐอเมริกา รายงานกรณีผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 สะสมจำนวน 6,132,074 ราย และกรณีผู้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัสโควิด-19 จำนวน 186,173 ราย สืบค้นวันที่ 4 กันยายน 2563 จาก <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/cases-updates/cases-in-us.html>

¹⁵ อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูต ค.ศ. 1961 เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ระบุถึงเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ตัวแทนทางการทูตและสมาชิกครอบครัวพึงได้รับ อย่างไรก็ตาม ข้อ 41 วรรค 1 ของอนุสัญญา ระบุให้บุคคลซึ่งอุปโลกเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามอนุสัญญาฯ มีหน้าที่ที่จะต้องเคารพกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับด้วย ดังนั้น ตัวแทนทางการทูตและสมาชิกครอบครัวในประเทศไทยย่อมต้องเคารพกฎหมายไทย และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและควบคุมโรคที่รัฐบาลไทยบังคับใช้ตามกฎหมายด้วย

3. ช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรและประเด็นความมั่นคงปลอดภัย

การสื่อสารระหว่างข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ใช้แอปพลิเคชัน LINE เป็นหลัก ซึ่งแม้จะช่วยสื่อสารได้อย่างรวดเร็วแต่มีประเด็นเรื่องความปลอดภัยของช่องทางการสื่อสาร เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันของภาคเอกชน นอกจากนี้จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ FaceBook Twitter และ Instagram ของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ยังมีจำนวนไม่มาก¹⁶ ทำให้เข้าไม่ถึงสาธารณชน

ในขณะที่ไทยได้ผ่อนคลายมาตรการ lockdown แต่ยังคงขยายการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 กระทรวงการต่างประเทศมีการจัดทำความเข้าใจกับต่างประเทศและสาธารณชนไทยถึงข้อจำกัดการเดินทางเข้าประเทศ รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่คนไทยที่เดินทางกลับประเทศ คณะผู้แทนทางการทูต และผู้แทนภาคเอกชนในต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

ประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายต่างประเทศขึ้นอยู่กับ การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดียประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตไทย สถานทูตเอกอัครราชทูตต่างประเทศในไทย และหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางการทูต ได้แก่ การสร้างเครือข่าย การรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความคิดเห็นของประชาชน และการรณรงค์ในเรื่องที่ให้ความสำคัญ ซึ่งกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้มีการจัดทำแผนความสัมพันธ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับประเทศในภูมิภาค โดยตัวชี้วัดหลักในการปฏิบัติราชการคือการชี้แจงเพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาเกิดความเข้าใจการดำเนินการของไทยในประเด็นการค้ามนุษย์ซึ่งจะส่งผลต่อการประเมินประเทศไทยในรายงานการค้ามนุษย์ (Trafficking in Humans – TIP Report) ที่จัดทำโดยกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประจำทุกปี หากไทยถูกปรับลดอันดับในรายงานดังกล่าว ก็จะทำให้กระทบต่อการส่งออกสินค้าในภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งออกสินค้าทะเลแช่แข็ง

ในสถานการณ์โควิด-19 ที่มีการแพร่ระบาดทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยยังคงต้องให้การต้อนรับคณะผู้แทนทางการทูตที่เดินทางมาเยือน คณะผู้แทนทางการทูตที่มาประจำการในประเทศไทย รวมทั้งชาวต่างประเทศจากภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย โดยกำหนดมาตรการกักกันตัว (quarantine) เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อไวรัส สหรัฐอเมริกายังคงส่งคณะผู้แทนโดยเฉพาะด้านกลาโหมมาเยือนไทย ซึ่งสะท้อนถึงความพยายามของสหรัฐฯ ในการคง dialogue และแสดง presence ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อต่อต้านอิทธิพลจีน

ในช่วงแรกที่รัฐบาลไทยประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 เพื่อรับมือกับสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 การกิจหลักของกระทรวงการต่างประเทศคือการให้ความช่วยเหลือนำคนชาติของประเทศต่าง ๆ กลับประเทศโดยเครื่องบินเช่าเหมาลำของประเทศนั้น ๆ และการให้ความ

¹⁶ FaceBook มีจำนวนผู้ติดตาม 2,696 Twitter มีจำนวนผู้ติดตาม 140 และ Instagram มีจำนวนผู้ติดตาม 341

ช่วยเหลือคนไทยในการเดินทางกลับประเทศไทย ต่อมา เมื่อรัฐบาลไทยผ่อนคลายมาตรการ สหรัฐอเมริกาก็เริ่ม engage กับประเทศไทยโดยการส่งคณะผู้แทน

ภาพที่ 4 ผบ.ทบ.สหรัฐฯ เข้ารับการตรวจเชื้อโควิด-19

ผู้บัญชาการทหารบกสหรัฐฯ นำโดย นายพล James C. McConvill ในฐานะแขกของ กองทัพบก ระหว่างวันที่ 9-10 กรกฎาคม 2563 เพื่อร่วมลงนามในเอกสารแถลงการณ์ วิสัยทัศน์ร่วมระหว่างกองทัพบก และ ทบ. สหรัฐฯ เป็นการสานต่อความร่วมมือภายหลัง

ที่มา: <https://news.thaipbs.or.th>

การลงนามระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกา ในแถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมระหว่างไทย-สหรัฐฯ ปี 2563 ว่าด้วยการเป็นพันธมิตรด้านการป้องกันประเทศ (Joint Vision Statement 2020 for the Thai - U.S. Defense Alliance) เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2562 โดยหลังจากการวิพากษ์วิจารณ์ของสาธารณชนไทยในโซเชียลมีเดียถึง ข่าวการได้รับยกเว้นตรวจเชื้อไวรัสของคณะผู้แทนสหรัฐฯ ฝ่ายสหรัฐฯ ยินยอมเข้ารับการตรวจเชื้อ และอนุญาตให้มีการเผยแพร่ภาพการรับตรวจ Nasopharyngeal Swab COVID-19 Test ที่ทำ อากาศยานทหาร กองบิน 6 ดอนเมือง

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับนักการทูตระดับชำนาญการและระดับปฏิบัติการ รวมถึงพนักงานข้าราชการที่ปฏิบัติงานกองอเมริกาเหนือและกลุ่มงานโครงการตามยุทธศาสตร์ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563 และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 เกี่ยวกับประเด็นความท้าทายในการปฏิบัติงานช่วงสถานการณ์โควิด-19 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. การดำเนินและส่งเสริมความสัมพันธ์กับภูมิภาคอเมริกาเหนือ

1.1 การประชุมที่จัดเตรียมไว้จำเป็นต้องเลื่อนหรือยกเลิก เช่น การเยือนสหรัฐอเมริกา ของนายกรัฐมนตรีเพื่อเข้าร่วมการประชุม US-ASEAN สมัยพิเศษ ที่เมือง Las Vegas ในเดือน มีนาคม 2563 รวมทั้งการหารือทวิภาคีไทย-สหรัฐฯ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ เช่น ประเด็นการต่ออายุ Generalized System of Preferences (GSP) ให้ฝ่ายไทย¹⁷ ซึ่งฝ่ายไทยสามารถให้เหตุผลกับสหรัฐฯ ได้ว่า การค้าทวิภาคีไทย-สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจาก 5.2 พันล้านในปี 2560 เป็นเกือบหมื่นล้านในปี 2562

¹⁷ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 สหรัฐอเมริกาได้ออกแถลงการณ์ประธานาธิบดี ประกาศระบับสิทธิ GSP ที่ยกเว้นการ เก็บภาษีนำเข้ากับสินค้าจากประเทศไทยเป็นการชั่วคราว สำหรับสินค้านำเข้าจากไทยจำนวน 573 รายการ มีผล บังคับ 6 เดือน นับจากการประกาศแถลงการณ์ หรือในวันที่ 25 เมษายน 2563 อย่างไรก็ดี สหรัฐฯ ได้ประกาศคืน สิทธิ GSP ให้แก่ไทยใน 7 รายการสินค้า

โดยมีน้ำหนักที่จะหดยกกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ และเป็นหัวใจของการพบหารือ แต่ฝ่ายสหรัฐฯ ขอยกเลิกการประชุมสืบเนื่องจากปัญหาสถานการณ์โควิด-19 ในสหรัฐอเมริกาเอง ซึ่งก็ไม่ใช่เฉพาะกับไทยแต่เป็นประเทศอาเซียนทั้งหมด

นอกจากนี้ การประชุม Strategic Dialogue ไทย-สหรัฐอเมริกาในระดับ ปลัดกระทรวง ซึ่งไทยมีกำหนดเป็นเจ้าภาพปี 2563 การเดินทางไปชี้แจงในประเด็นการค้ามนุษย์ที่ เตรียมไว้สำหรับเดือนเมษายน 2563 รวมทั้งแผนการจัด Political Consultation ไทย-แคนาดา เป็น ครั้งแรก ก็ต้องเลื่อนไปทั้งหมดเพราะข้อจำกัดในการเดินทาง

1.2 แม้ว่าจะยังไม่สามารถเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันเพื่อดำเนินความสัมพันธ์ แต่ ยังคงมีการติดต่อกับประเทศในภูมิภาคอเมริกาเหนือผ่านสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำ ประเทศไทยผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน LINE และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเดิมมีการใช้อยู่แล้วก่อน สถานการณ์แพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 แต่ช่องทางดังกล่าวมีบทบาทเพิ่มขึ้น

2. การเยือนไทยของคณะผู้แทนจากภูมิภาคอเมริกาเหนือ

คณะผู้แทนสหรัฐอเมริกาเป็นคณะผู้แทนต่างประเทศแรกที่เดินทางมาเยือนไทย ภายหลังจากที่มีมาตรการผ่อนคลายเป็นผู้บัญชาการทหารบกสหรัฐฯ ได้เลือกช่วงเวลาเดินทางมา หลังจากที่มีมาตรการผ่อนคลายเป็นมาตรการและอนุญาตประเภทบุคคลที่เดินทางเข้าประเทศไทยซึ่ง ครอบคลุมมากขึ้น ในเบื้องต้นคณะผู้แทนสหรัฐฯ ได้ขอยกเว้นการตรวจหาเชื้อและการกักกันตัว แต่ ต่อมา ก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะทราบจากกระแสโซเชียลมีเดียไทยว่าประชาชนคนไทย มองคณะผู้แทนสหรัฐฯ ในแง่ลบ โดยเฉพาะการจะเข้ามาด้วยการใช้อิทธิพลไม่เข้ากักกันตัว (quarantine) และไม่เข้ารับการตรวจหาเชื้อไวรัสโควิด-19 ในท้ายที่สุดฝ่ายสหรัฐฯ ก็ดำเนินการตาม ข้อเสนอแนะของฝ่ายไทยตรวจ Covid free ก่อนเดินทางมาประเทศไทย และเมื่อเดินทางมาถึงก็ ตรวจหาเชื้อที่สนามบินอีกครั้ง รวมทั้งอนุญาตให้ช่างภาพบันทึกและเผยแพร่ภาพผู้บัญชาการ ทหารบกสหรัฐฯ และคณะเข้ารับการตรวจหาเชื้อ ซึ่งเป็นภาพที่มีความเป็นส่วนตัว (privacy) ที่โดย ปกติมักจะเปิดเผย แต่ฝ่ายสหรัฐฯ ก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในกรณีนี้สะท้อนให้เห็นว่าสังคมมี ช่องทางผ่าน social media ที่ช่วยสื่อสารให้ฝ่ายสหรัฐฯ รับทราบความรู้สึกสาธารณะคนไทยได้เร็วขึ้น

3. การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร

สำหรับการจัดประชุมภายในกระทรวงการต่างประเทศและระหว่างหน่วยงานอื่น กระทรวง การต่างประเทศได้ศึกษาและเลือกใช้การประชุมผ่านระบบ Webex Conference¹⁸ เพราะระบบ รักษาความปลอดภัยซึ่งแตกต่างจากระบบ Zoom ซึ่งเป็นของจีน อย่างไรก็ตาม ระบบ Webex มีการ จัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ร่วมประชุม (ข้อมูลการ log in เข้าห้องประชุมของแต่ละ บุคคล) ไว้บน Cloud ที่อยู่นอกประเทศไทย ดังนั้น การบันทึกภาพและเสียงของการประชุมควร บันทึกลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ external hard disk แทน ทั้งนี้ การประชุมทางไกลมีข้อเสีย

¹⁸ เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2563 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ซึ่งในมาตรา 7 กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563

คือ ในบางครั้งสมาชิกไม่ได้จัดจ้อยหน้าจอ เพราะสามารถทำงานอย่างอื่นไปพร้อมกันได้ เช่น ค้นหาข้อมูล เปิดดู email ฯลฯ ดังนั้น การใช้เครื่องมือสื่อสารเช่น Webex หรือ LINE ช่วยสนับสนุนให้สามารถจัดประชุมหารือกับหน่วยงานในไทยและต่างประเทศได้ แต่ก็มีประเด็นเรื่องความมั่นคงปลอดภัย และไม่สามารถทดแทนการพบกันแบบ face to face ได้ เนื่องจากการได้พบด้วยตัวเองย่อมสามารถทำให้อ่านความรู้สึกกันและกันได้ชัดเจนจากการสนทนาและการมีปฏิสัมพันธ์

การที่ไทยเปิดประเทศจะส่งผลให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนไปได้ แต่เนื่องจากยังคงมีการระบาดทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง และในบางประเทศ/ดินแดน เช่น สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮองกง มีการระบาดระลอกที่สองและสาม ผ่านทางสินค้าอุปโภคบริโภคและสถานประกอบการที่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อไวรัส หรือการชุมนุมประท้วง จึงมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดระลอกที่สองในประเทศไทย โดยเฉพาะความพร้อมในการปฏิบัติงานที่บ้าน รวมทั้งการบริหารการสื่อสารในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงาน และกับภาคประชาชน

การปรับปรุงและพัฒนาการสื่อสารด้านการต่างประเทศในสถานการณ์โควิด-19

ในขณะที่มีข้อจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมระหว่างประเทศ ภายในประเทศ รวมถึงการประชุมภายในหน่วยงาน จัดหาหรือ/สัมมนาแบบ Webinar ผ่านระบบ Webex Conference เพื่อหารือและเดินหน้ากิจกรรมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยมีประเด็นที่ควรปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. การสื่อสารภายในและระหว่างองค์กร

1.1. ประเด็นความมั่นคงในการสื่อสาร

ระบบ E-Submission ของกระทรวงการต่างประเทศสามารถรองรับการทำงานที่บ้านซึ่งรวมถึงการส่งข้อความระหว่างผู้ใช้ แต่มีข้อจำกัดต่อการส่งข้อความในวงกว้าง การใช้ LINE (โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย) WhatsApp (ในภูมิภาคยุโรป) FaceBook (ในภูมิภาคอเมริกาเหนือ) หรือ WeChat (สำหรับสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในจีนแผ่นดินใหญ่) สื่อสารกับหน่วยราชการต่าง ๆ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศซึ่งรวมถึงหน่วยงานภายใต้ที่มประเทศไทย เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศในไทยมีเพิ่มมากขึ้นช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งแม้จะมีความรวดเร็วและผู้รับสารสามารถสื่อสารตอบได้ในทันที แต่การใช้แอปพลิเคชันของภาคเอกชนก็มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงและปลอดภัยของข้อมูลที่ส่งผ่านช่องทางดังกล่าว

แม้ว่ากระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการให้ข้าราชการใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสาร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559 ที่รับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอว่า ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลาง (MailGoThai) เพื่อการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐเป็นระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อใช้ในการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้โดยมีการเชื่อมโยงให้เข้ากับระบบ Government ID (GovID) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ

ของภาครัฐได้ด้วยบัญชีเดียว และให้หน่วยงานภาครัฐนำระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐไปใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ มีความมั่นคง ปลอดภัยของข้อมูล และลดความเสี่ยงในการถูกลักลอบนำข้อมูลทางราชการไปใช้ในทางทุจริตและเกิดความเสียหาย และให้นำระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐไปใช้งาน¹⁹ แต่การใช้ MailGoThai ก็ไม่เป็นที่นิยมในหมู่ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศเท่ากับ LINE หรือการใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการโดยภาคเอกชน ดังนั้น เพื่อความมั่นคงปลอดภัยในการประสานงานโดยเฉพาะข้อมูลทางราชการ จึงควรมีมาตรการบังคับใช้ MailGoThai กับข้าราชการในทุกระดับ ส่วนการใช้ LINE ก็ยังสามารถใช้งานได้เพื่อประโยชน์ในการประสานงานให้มีความรวดเร็ว และติดตามว่าได้รับเอกสารที่จัดส่งให้ตามช่องทางทางการหรือไม่

2. การสื่อสารภายนอกองค์กร

2.1 ประเด็นความมั่นคงและความพร้อมในการจัดประชุมทางไกล

ในกรณีของสหรัฐอเมริกา มีข้อจำกัดเกี่ยวกับ platform ที่ใช้สำหรับการประชุมทางไกล โดยเฉพาะระบบ Zoom ซึ่งเป็น platform ของจีน นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์นักการทูตชำนาญการ กองอเมริกาเหนือ ได้รับทราบข้อมูลว่า “การจัดประชุมผ่าน Zoom หรือ Webex กับคนที่ยังไม่มีประสบการณ์ ต้องมี certain level of comfort และไม่ใช่ว่าทุกการประชุมที่สามารถใช้ Zoom ได้ เพราะบางหน่วยงาน (ไทย) ก็ไม่ได้มี facility นี้” ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องเตรียมความพร้อมกับการทำงานออนไลน์

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ยังคงมีอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศ ดังนั้น มีแนวโน้มว่าการจัดประชุมระหว่างประเทศจะยังคงใช้รูปแบบการประชุมทางไกล โดยกระทรวงการต่างประเทศได้เตรียมความพร้อมด้วยการจัดซื้อลิขสิทธิ์โปรแกรมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบ Webex จำนวน 10 บัญชี เป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อรองรับการใช้งานภายในกระทรวงฯ การประชุมระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อการจัดฝึกอบรมออนไลน์²⁰ และตามที่เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2563 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกำหนดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ซึ่งในมาตรา 7 กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 จึงมีความจำเป็นต้องสื่อสารให้ข้าราชการทราบและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในหมวด 3 ของประกาศฯ ว่าด้วยเรื่อง มาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องลับ ซึ่งกำหนดมิให้มีการบันทึกทั้งภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการ

¹⁹ พิชุวรรณ กิตติคุณ “ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐ (MailGoThai)” สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2563 จาก

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parcy_train/ewt_dl_link.php?nid=41570

²⁰ บันทึกศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ด่วนมากที่ 0203/466/2563 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 เรื่องแนวปฏิบัติสำหรับการใช้ระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประชุมในเรื่องลับ และกำหนดให้ใช้ระบบควบคุมการประชุมที่ติดตั้งและให้บริการในราชอาณาจักร โดยต้องไม่จัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานส่วนหนึ่งส่วนใดไว้นอกราชอาณาจักร

ในระหว่างที่ศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงฯ อยู่ระหว่างทดสอบการใช้งานระบบอื่นที่มีการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของระบบอยู่ภายในประเทศไทย เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับการใช้งาน มาตรการรองรับสำหรับการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ จึงควรจัดหา external hard disk เพื่อบันทึกภาพและเสียงของการประชุม แทนการบันทึกบน Cloud ซึ่งระบบจะทำโดยอัตโนมัติเมื่อมีการบันทึกการประชุม ดังนั้นภายหลังการประชุมจึงควรลบบันทึกการประชุมออกจาก Cloud ในทันที

2.2 การบูรณาการการสื่อสารกับสาธารณชน

กระทรวงการต่างประเทศมีเว็บไซต์ FaceBook Twitter ของกระทรวงฯ ส่วนเว็บไซต์และ FaceBook ของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ เป็นแหล่งข้อมูลที่ตอบสนองผู้ที่สนใจภูมิภาคอเมริกาและแปซิฟิกใต้ ซึ่งกรมอเมริกาฯ มีช่องทางสื่อสารกับประชาชนโดยตรงผ่านเว็บไซต์ FaceBook Twitter และ Instagram แต่สาธารณชนเข้ามาอ่านบทความหรือติดตามจำนวนน้อย ซึ่งเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบสื่อโซเชียลมีเดียกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ให้ความเห็นว่า “ต้องเข้าถึงประชาชนให้มากขึ้น เช่น เขียนข่าวให้สม่ำเสมอโดยใน 1 วัน ควรมีการ update ข่าว 1-2 ข่าว และควรเป็นรูปภาพหรือ infographic มากกว่าบทความ เพราะคนไม่ค่อยชอบ click เข้าดูบทความยาว ๆ แต่ถ้าเป็น infographic คนก็ค่อนข้างให้ความสนใจพอสมควร”

การเลือกบทความที่มีเนื้อหาและภาพประกอบดึงดูด รวมทั้งอยู่ในความสนใจของสาธารณชน และจัดทำ video clip ประกอบ เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนติดตามเว็บไซต์และ FaceBook ของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ ที่สำคัญควรกระจายงานการเขียนบทความให้ข้าราชการเพื่อให้เห็นความสามารถและมีให้งานกระจุกอยู่กับเจ้าหน้าที่เพียงบางคน ควรลดขั้นตอนการเสนองานเพื่อให้สามารถ upload บทความขึ้นเว็บไซต์และ FaceBook ได้อย่างต่อเนื่อง การตอบข้อซักถามของประชาชนผ่าน FaceBook อย่างรวดเร็วก็จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกบวกต่อการตอบรับ รวมทั้งทำให้รู้สึกว่าการราชการมีความใส่ใจ

2.3 บทบาทโซเชียลมีเดียกับการต่างประเทศ

ต่อกรณีผู้บัญชาการทหารบกสหรัฐอเมริกาเยือนไทยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2563 โดยกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง นักการทูตชำนาญการ กองอเมริกาเหนือ ได้ให้ความเห็นว่า “การที่ฝ่ายไทยขอความร่วมมือคณะผู้แทนสหรัฐอเมริกาตรวจเชื้อไวรัสโควิด-19 ก็พูดได้ว่า public sentiment เป็นช่องทางที่เรา express sentiment ออนไลน์ ฝ่ายไทยได้ขอ cooperation ในเรื่องนี้ เพราะเราไม่ต้องการให้เรามี bad publicity ไม่ต้องการให้มีการ speculation ก็เป็นเหตุผลที่เราพูดได้ valid และเขาก็เห็นใน web board หรือใน Twitter ก็ for all to see ว่า public sentiment เป็นอย่างนั้นจริง ๆ โดยเฉพาะสังคมไทยชอบอ่านแล้วแชร์ มันก็ยิ่งไปเร็ว” ดังนั้นการมีส่วนร่วมของสาธารณชนให้ความคิดเห็นในกรณีดังกล่าวได้ช่วยยืนยันและทำให้คณะผู้แทนที่เดินทางมาเยือนไทยปฏิบัติตามข้อกำหนดของไทย

จะเห็นได้ว่า สาธารณชนไทยไม่ได้เป็น “passive audience” ในการรับข้อมูลข่าวสาร แต่เป็น “active and participatory audience” ขณะที่การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีอย่าง

ต่อเนื่อง และยังไม่มียุทธศาสตร์รักษาโรค ประชาชนย่อมแสวงหาข้อมูลเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยตัวเอง หากรัฐบาลไม่สามารถอธิบายต่อสื่อมวลชนและสาธารณชนถึงเหตุผลและความจำเป็นของคณะต่างประเทศที่มาเยือนไทยท่ามกลางสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ก็จะเผชิญกับความท้าทายจากปฏิกิริยาของสาธารณชนในโซเชียลมีเดียซึ่งสามารถขยายในวงกว้างได้

หากกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้สามารถเพิ่มผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์และมีสมาชิก FaceBook และ Twitter เพิ่มขึ้น ก็จะเป็นตัวชี้วัดสำคัญของความสำเร็จในการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาและปรับปรุงการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัล ทั้งนี้ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่สามารถใช้สื่อออนไลน์ส่วนบุคคลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว ตามความเหมาะสม ตามแนวปฏิบัติของข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศในการใช้สื่อออนไลน์ส่วนตัว²¹

ที่สำคัญการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียจะช่วยให้การดำเนินนโยบายการต่างประเทศมีพลวัต และเป็นการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ 5S คือ ส่งเสริมความมั่นคง ความยั่งยืนผ่านการคงความร่วมมือที่เป็นประโยชน์กับไทยโดยเฉพาะด้านสาธารณสุข มาตรฐานสากลในการใช้สื่อยุคดิจิทัลทัดเทียมประเทศอื่น ๆ สถานะของประเทศไทย และเสริมสร้างให้มีพลังต่อรองกับต่างประเทศ จะเห็นได้ว่ากระแสโซเชียลมีเดียในไทยเป็นพลังต่อรองของสาธารณชนในประเด็นที่อยู่ในความสนใจ จึงควรเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับสาธารณชนผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นการดำเนินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2563 เรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล²²

ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ

การปรับปรุงและพัฒนาการสื่อสารด้านการต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

1. ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารภายใน ระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสาธารณชน ของผู้บริหารหน่วยงาน
2. มีงบประมาณรองรับการเชื่อมโยงของโครงข่ายและการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้มีความเสถียรและรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดประชุมทางไกลและการปฏิบัติงานของข้าราชการ
3. ความร่วมมือของข้าราชการในการใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
4. การเลือกนำเสนอบทความหรือข้อมูลที่ดึงดูดความสนใจของสาธารณชนตามช่องทางที่กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้มีอยู่ เพื่อให้มีผู้เข้าชมหรือเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น

²¹ โทรเลขกระทรวงการต่างประเทศ ที่ 0904/ว550/2562 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2562 เรื่อง แนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงฯ

²² หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 364 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2563

5. การที่เมื่อเดินทางถึงประเทศไทย คณะผู้แทนต่างประเทศที่มาเยือนและคณะทูตที่ประจำการในประเทศไทยให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎหมายภายในของไทย

แนวทางการบริหารจัดการ

การสื่อสารด้านการต่างประเทศของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้สามารถปรับปรุงและพัฒนาตามแนวทางดังนี้

1. เมื่อคำนึงถึงประเด็นความมั่นคงผ่านการจัดประชุมทางไกล (video/web conference) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากยังไม่สามารถเดินทางเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศได้ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้จึงควรจัดหา external hard drive เพื่อใช้บันทึกการประชุมทางไกล
2. โดยที่มิวาระการสับเปลี่ยนโยกย้ายข้าราชการเพื่อไปประจำการในต่างประเทศทุกปี จึงควรสื่อสารให้ข้าราชการกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้รับทราบและปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อสนับสนุนงานด้านการต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ
3. ลดขั้นตอนการเสนอข่าวหรือบทความ เพื่อให้สามารถนำขึ้นเว็บไซต์และ FaceBook ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
4. โดยที่สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ฝ่ายสหรัฐฯ ยังคงส่งคณะผู้แทนมาหารือกับฝ่ายไทย จึงควรใช้แนวทางการรับผู้บัญชาการทหารบกสหรัฐฯ ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2563 โดยสื่อสารให้สาธารณชนรับทราบขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อให้สาธารณชนเห็นว่ามีโปร่งใส ไม่มีการให้สิทธิพิเศษแก่คณะผู้แทนหรือคณะทูต และไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกา

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563 ว่า “วิกฤตเศรษฐกิจที่เรา กำลังเผชิญอยู่ จะไม่หายไปได้ในเร็ววัน พวกเราต้องอยู่บนโลกของความเป็นจริง ในเมื่อผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศจำนวนมาก ต่างคาดการณ์ว่า ทุกคนคงจะต้องทนทุกข์กับวิกฤตนี้ ไปจนถึงปลายปีหน้า” ดังนั้น การดำเนินนโยบายต่างประเทศในสภาวะที่มีข้อจำกัดในการเดินทางจึงยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศผ่านการประชุมทางไกล (video / web conference) โดยควร engage สถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศในไทยให้มากขึ้น รวมทั้งเน้นการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนแก่สาธารณชน ซึ่งในกรณีที่มีการแพร่ระบาดระลอกที่สองก็จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่พลิกผันได้

การส่งเสริมบทบาทของโซเชียลมีเดียเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติราชการด้านการต่างประเทศด้วยการเขียนบทความที่กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย โดยมีภาพหรือกราฟิกเพื่อการสื่อสาร (Infographics) ที่มีรูปแบบทันสมัยและดึงดูดความสนใจสู่สาธารณชน การเป็นช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายต่างประเทศของไทย จะเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและมีการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) ซึ่งเป็นการเปิดเวทีการรับรู้และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

คุณสมบัติสำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอการปรับปรุงและพัฒนาการสื่อสารด้านการต่างประเทศ ได้แก่

- การปฏิบัติงานเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น การใช้ MailGoThai ซึ่งเป็นช่องทางสื่อสารทางการทั้งภายในและระหว่างหน่วยงานไทยและต่างประเทศ
- การเปิดรับฟังข้อคิดเห็นของข้าราชการรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาการเขียนบทความและทำ clip video ซึ่งน่าจะอยู่ในความสนใจของสาธารณชนและสังคมลงในเว็บไซต์และ FaceBook ทรอมอเมริกาและแอปซิฟิกใต้
- ส่งเสริมให้ข้าราชการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียของตนประชาสัมพันธ์ข่าวด้านการต่างประเทศ ตามความเหมาะสม
- สนับสนุนการจัดทำ workshop ทักษะดิจิทัล เพื่อให้ข้าราชการได้รับการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 36/2563 เรื่องแถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินเดือนพฤษภาคม
ปี 2563 สืบค้นวันที่ 25 กรกฎาคม 2563 จาก
<https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2020/Pages/n3663.aspx>

“โครงสร้างกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้”. สืบค้นวันที่ 31 กรกฎาคม 2563 จาก
<http://www.mfa.go.th/aspa/th>

“ทิศทางเศรษฐกิจไทยปี 2563 ชะลอตัวต่ำกว่าที่คาดและต่ำกว่าศักยภาพ”. สืบค้นวันที่ 27
กรกฎาคม 2563 จาก
<https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256301CoverStory.aspx>

โทรเลขกระทรวงการต่างประเทศ ที่ 0904/ว550/2562 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2562 เรื่อง แนวปฏิบัติ
ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงฯ.

บันทึกศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ส่วนมาก ที่
0203/466/2563 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 เรื่อง แนวปฏิบัติสำหรับการใช้ระบบการ
ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์.

ปิยะพิน นิชมฤกษ์. (2560). “การใช้สื่อดิจิทัลและ Social Media เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติ
ภารกิจด้านกงสุลและคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศในยุค Digital Diplomacy : กรณีศึกษา
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน”. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล สถาบันการ
ต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.

“ผู้นำยุโรปเล่นโซเชียลมีเดียหนักช่วงล็อกดาวน์”. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 31 สิงหาคม
2563.

“แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ (พ.ศ. 2561-2580)”. สำนักนโยบาย
และแผน กระทรวงการต่างประเทศ.

พิรุณวรรณ กิตติคุณ. “ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐ
(MailGoThai)”. สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2563 จาก
https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parcy_train/ewt_dl_link.php?nid=41570

ไพฑูลย์ มหาพัฒนาภรณ์. (2558). “บทบาทของ *Digital Diplomacy* ในการดำเนินความสัมพันธ์ทวิภาคี”. รายงานการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคล สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก วันที่ 2 ตุลาคม 2545.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 105 ก วันที่ 14 ตุลาคม 2545.

“วิเคราะห์ Digital Thailand 2020 We Are Social เป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับ 2019”. สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/digital-thailand-2020-we-are-social/>

“สถานการณ์ท่องเที่ยว และแนวโน้มตลาดปี 2562-2563 ย้อนรอยเหตุการณ์ปี 2562”. สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.tatreviewmagazine.com/article/>

สุเมธ จุลชาติ. (2557) “สื่อสังคมออนไลน์ (*Social Media*) กับการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงการต่างประเทศ”. รายงานการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคล สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.

หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0402/12768 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2562.

หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 364 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2563.

Charnock, Elizabeth. (2010). *E-Habits: What You Must Do to Optimize Your Professional Digital Presence*. New York: McGraw Hill.

“Corona Virus Disease 2019 (Covid-19)”. Retrieved September 4, 2020, from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/cases-updates/cases-in-us.html>

“Covid-19 Coronavirus Pandemic”. Retrieved August 9, 2020, from <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

Šimunjak, M. and Alessandro, C. (2019). “Twiplomacy in the age of Donald Trump: Is the diplomatic code changing?”. *The Information Society: An International Journal*, 35 (1), 13-25.

“Thailand sees dip in competitiveness ranking” (2020, June 16). Retrieved July 24, 2020, from <https://www.bangkokpost.com/business/>

“The impacts of the coronavirus has cost global value chains \$50 billion in exports”.

(2020, March 4). Retrieved July 24, 2020, from

<https://unctad.org/en/pages/newsdetails.aspx?OriginalVersionID=2297>

The World Bank. (2019). “Ease of Doing Business rankings”. Retrieved August 25, 2020,

from <https://www.doingbusiness.org/en/rankings>

ภาคผนวก

คำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ที่ผ่านมา กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ดำเนินงานอย่างไรในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีการ work from home หรือไม่ ทำได้เต็มที่หรือไม่ มีอุปสรรคอย่างไร
2. อุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินความสัมพันธ์ช่วงสถานการณ์โควิดมีอะไรบ้าง กระทบต่อแผนงานการประชุมอย่างไร
3. ด้วยข้อจำกัดในการเดินทางและการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ในสถานการณ์โควิด จะดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างไรให้มีพลวัต
4. กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ใช้สื่อโซเชียลมีเดียอย่างไรในการสนับสนุนงานด้านการต่างประเทศ
5. คิดว่าจะทำอย่างไรให้สาธารณชนเข้าชมและติดตามเว็บไซต์ของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ให้มากขึ้น

ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล นางสาวมารินี สุวรรณโมลี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2532
- ปริญญาโท ปริญญาโทสาขาวิชาสื่อสารมวลชน University of Wisconsin-Madison สหรัฐอเมริกา ปี 2536
- ปริญญาเอก ปริญญาเอกสาขาวิชาสื่อสารมวลชน University of Wisconsin-Madison สหรัฐอเมริกา ปี 2541

ประสบการณ์การรับราชการ

- ปี 2534 เจ้าหน้าที่การทูต 3 กองแปล กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- ปี 2535 ศึกษาคือต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิชาสื่อสารมวลชน University of Wisconsin-Madison สหรัฐอเมริกา
- ปี 2541 เจ้าหน้าที่การทูต 5 กองวัฒนธรรมสัมพันธ์ กรมสารนิเทศ
- ปี 2543 เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองการสื่อสารมวลชน กรมสารนิเทศ
- ปี 2548 เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองยุโรป 1 กรมยุโรป
- ปี 2552 นักการทูตชำนาญการ กองอเมริกาเหนือ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- ปี 2554 นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กองอเมริกาเหนือ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- ปี 2558 รองกงสุลใหญ่ (นักการทูตชำนาญการพิเศษ) ณ เมืองฮ่องกง เขตบริหารพิเศษ ฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลงานทางวิชาการ

บทวิเคราะห์ปัญหาการประท้วงในฮ่องกง 2562 เผยแพร่ที่ www.thaigovscholars.org

รางวัลหรือทุนการศึกษา

- ทุนรัฐบาลตามความต้องการของกระทรวงการต่างประเทศ ศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในสาขาวิชาสื่อสารมวลชน University of Wisconsin-Madison ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ข้าราชการดีเด่นประจำปี 2545

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการกองยุโรปกลาง กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ